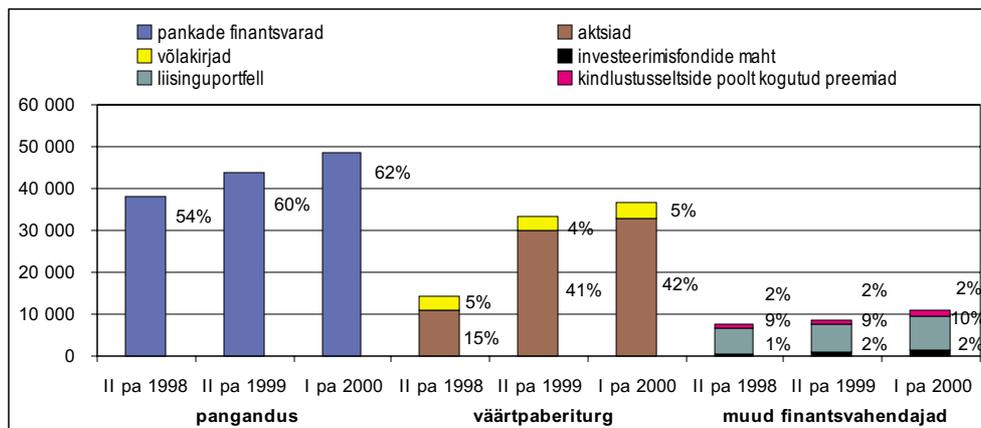

V FINANTSSEKTOR

Finantsvahenduse struktuuris jätkusid eelnevatel perioodidel alguse saanud protsessid (vt joonis 5.1). Pankade peamiseks kaasatud ressursiks olid jätkuvalt kohalikud hoiused, millele lisandus üks suuremahuline rahvusvahelisele turule suunatud võlakirjaemissioon. Finantseerimises jätkub pangagrupi sisene projektide suunamine liisingusse, mille mõjul pankade bilanssides on kõige enam kasvanud laenu finantsasutustele ja residentne liisinguportfell suurenes aastaga 30%. Nii laenu- kui ka liisinguportfellis on kõige enam kasvanud tööstusele ning äri- ja kinnisvarateenindusele, pangaportfellis veel ka kaubandusele antud laenu.

Joonis 5.1. Eesti finantsvahendajad (mln kr ja % SKP suhtes)

Kogu esimese poolaasta jooksul alanenes viivislaenude maht, seda peamiselt kuni 30päevaste viivislaenude osas. Suhtarvu langus 5,8%le peegeldab peamiselt portfelli mahu kasvu. Vaatamata sellisele arengule pole muutusi grupi laenuportfelli kvaliteedis põhjust oodata, kuna olemuselt on kasvava tähtsusega liisinguportfelli viivislaenude osatähtsus suurem.

Pärast eelmise aasta muutusi (pankrotid ja ühinemised) hakkab kindlustussektor taas tugevnema. Kasvab kogutud preemiade maht, osaliselt tänu administratiivsetele meetmetele paraneb ka seltside kasumlikkus.

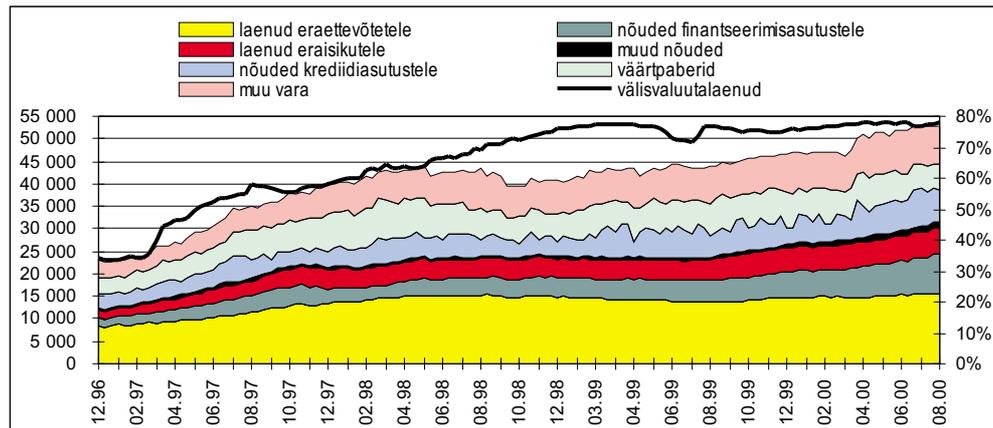
Võlakirjaturul on toimunud mõned struktuursed muutused: kohalikul turul emiteeriti esimesed eurodes nomineeritud võlakirjad, samuti leidis aset esimene kohaliku reaalmajanduse ettevõtte poolt korraldatud avalik võlakirjaemissioon. Aktsiaturul oli suhteliselt vaikne: hinnad langesid ja käive oli tagasihoidlik. Üksikud aktiivsuse momendid tulenesid teadetest järjekordse strateegilise välisinvestori kaasamise kohta ja väikeinvestoritele suunatud hinnapakumistest.

Olulised sündmused toimusid ka panganduse institutsionaalses arengus. Eesti Ühispanga suuraktsionär *Skandinaviska Enskilda Banken* tegi pakkumise kõigi aktsiate ostuks, mille tulemusel muutuks Eesti suuruselt teine pank 100%liselt välispanga tütarpannaks. Eelnevalt oli Eesti Pank müünud Optiva Panga enamusaktsiad Soome kindlustusfirmale Sampo ning viimane tegi ka ostupakkumise ülejäänud aktsionäridele. Antud tehingu tulemusena ei ole Eestis jäänud avaliku sektori omandusse ühtegi panka. Nii panganduse kui ka terve finantssektori seisukohalt on oluline suuruselt kolmanda panga ajutise tuumikaktsionäri asendumine pikaajalise strateegilise investoriga ja mõlema panga saamine pikaajalise kogemusega välisfinantsgrupi täielikuks osaks.

Pangandus

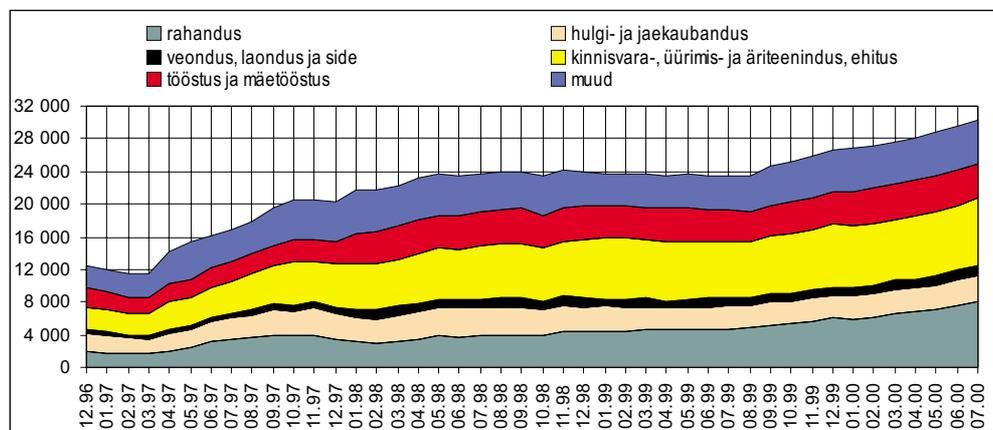
Pankade varad ja nende kvaliteet

Teise kvartali alguses hoogustus pankade ressursi vahendamine tütarpankadele ja liisingufirmadele, millega kaasnes riskide kandumine pankadest tütar(liisingu)firmadesse. Seega võib laenuportfelli kasvu laias laastus jagada kahe eraldiseisva kliendigrupi vahel: finantsasutused ja ülejäänud kliendid (eelkõige erafirmad ja -isikud), kusjuures finantsasutuste laenu kasvasid poolaastaga 1,6 mld krooni ja ülejäänute laenu 1,3 mld krooni võrra (vt joonis 5.2).

Joonis 5.2. Pankade koondvarad (mln kr, vasak telg) ja välisvaluutalaenu osatähtsus laenuportfellis (% , parem telg)

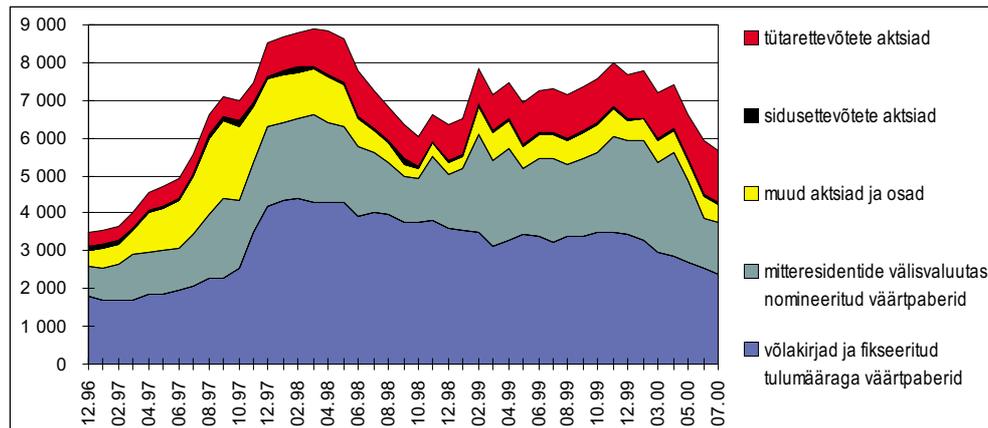
Laenamisel eelistatud valdkondadeks olid I poolaastal tööstus (jäägi muut +381 mln kr), kaubandus (+300 mln kr) ning kinnisvara- ja äriteenindus (+287 mln kr), mille elavnemine võib olla tingitud eelkõige hooajalistest faktoritest (vt joonis 5.3). Avatud sektori osa kasvas poolaastaga kolme protsendipunkti võrra – 56%le, ekspordisektori osa ühe protsendipunkti võrra – 22%le. Seega peegeldub siin mõningane nihe sisemiselt tarbimiselt eksporttootmise finantseerimise suunas. Poolaasta laenukäive jõudis taas 1997. a II kvartali ja 1998. a I kvartali tasemele¹. Tähtsajaluse löikes on aga jätkuvalt kasvanud lühiajaline laenamine, eelkõige käibekapitaliks, mis on kindlasti ka põhjuseks arvelduslaenu kasutamise määra vähesele langusele.

Joonis 5.3. Pankade koondlaenuportfell majandussektorite löikes (mln kr)

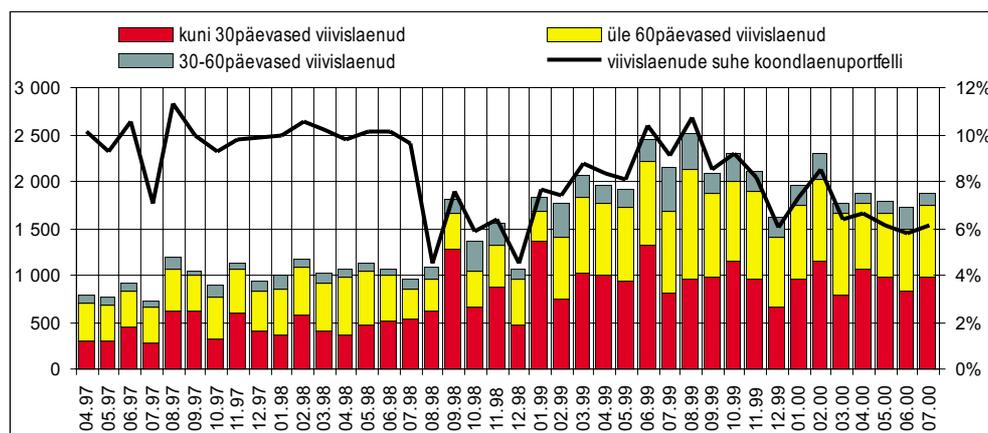
¹ Poolaasta laenukäive oli 2000. a I kvartalis 8,1 mld krooni (1997. a II kvartalis 8,9 mld ja 1998. a I kvartalis 8,5 mld krooni).

Kohustuste refinantseerimise eesmärgil ja ebasoodsa turusituatsiooni tõttu kahandasid pangad väärtpaperiportfelli I poolaastal 24% – 5,9 mld kroonini, mis on samal tasemel 1998. a IV kvartaliga (vt joonis 5.4). Vaatamata tütarettevõtete ulatuslikule finantseerimisele, paigutati praktiliselt kogu väärtpaperite alt vabanenud raha hoiule välispankadesse. Ehkki hetkel muutus vaid likviidsuspuhvrite instrument, mõjutab see keskpikas perspektiivis oodatavat investeringute tulukust. Ümberkorralduste tõttu muutus üsna mitmes löikes ka portfelli struktuur. Eesmärgipäraselt vähenes kauplemisportfelli osa aastalõpu 35%lt 22%le ning tütarettevõtete osa kasvas 15%lt 24%le. Samas on võlakirjade tähtsajalisus viimaste kvartalitega pikenenud.

Joonis 5.4. Pankade väärtpaperiportfell (mln kr)

Viivislaenu osa laenuportfellis langes 5,8%ni, mis toimus lühiajaliste – kuni 30päevaste võlgnevuste vähenemise arvel ning peegeldas peamiselt laenuportfelli mahu kasvu (vt joonis 5.5). Ehkki üle 60päevaste viivislaenude jääk II kvartalis veidi kahanes, võib viivislaenude kasvu oodata 30–60päevaste viivislaenude arvel². Majandussektorite löikes on ehituse, veonduse ja tööstuse üle 60päevaste viivislaenude tase alanenud, kuid kasvas kõigi nende 30–60päevaste viivislaenude määr, mis tõenäoliselt nõuab lisakulutusi nende tagasisaamiseks ja ka mahakandmiseks II poolaastal.

Joonis 5.5. Viivislaenude maht (mln kr, vasak telg) ja osatähtsus pankade laenuportfellis (parem telg)

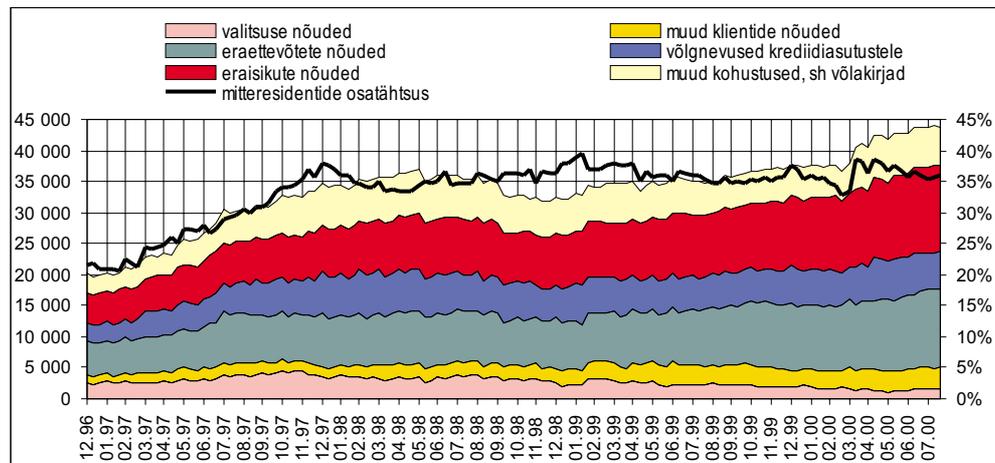
² 30–60päevased viivislaenud kahanesid II kvartali alguses 300 mln kroonilt 100 mln kroonini, kuid kasvasid kvartali lõpuks taas üle 200 mln krooni.

Toimuvad protsessid annavad laenude kvaliteedi suhtes vastakaid signaale. Ühelt poolt võib pankade laenuportfelli kasv ettevõtete ja eraisikute osas püsida muutumatuna ning laenude kvaliteet paraneda. Teisalt annab laenuressursi suunamine liisingusse võimaluse korrigeerida klientide riskinõudeid (nn *adverse selection*), laiendamaks potentsiaalsete klientide arvu ning tagamaks kaasatud vahendite vajaliku kasvu ja tootluse. Liisinguportfelli kvaliteet selgub aga pangagrupi tasandil märkimisväärse aegnihkega ning tema jälgimise võimalused on piiratud.

Finantseerimisasutuste eelistamine laenutegevuses ja likviidsusportfelli ümberpaigutamine avaldas poolaasta lõikes olulist mõju ka kapitali adekvaatsusele. Kuigi languse aastalõpu 16,1%lt juunikuus 13,8%le põhjustas valdavalt riskiaktivate kasv 3,5 mld krooni võrra (kapitali adekvaatsus langes 1,4 protsendipunkti), avaldasid samuti mõju eelnevatel kuudel tehtud dividendimaksud, uue tütarpanga ostmise Lätis ning senise tütarpanga kapitaliseerituse tõstmine.

Võõrvahendid

Teises kvartalis kasvas koondbilanss tänu pankade poolt emiteeritud võlakirjadele ja kaasatud kliendideposiitidele 9,4% e 51,7 mld kroonini (vt joonis 5.6). Hoiuste juurdevool II kvartalis mõnevõrra hoogustus, andes pankadele kindluse jätkata pikaajaliste laenude väljastamist lühiajaliste kohustuste arvel kogu I poolaastal. Praeguses olukorras, kus pikaajalised varad on (võrreldes nt aastatega 1997–98) kaetud pikaajaliste kohustustega (s.o 2–5 aastat) ning pankadel on adekvaatsed likviidsuspuhvid, pole intressi- ega likviidsusriski kasv dramaatiline.

Joonis 5.6. Pankade võõrvahendid (mln kr, vasak telg) ja mitteresidentide osatähtsus (% , parem telg)

Nagu eelmistes kvartaliteski, olid stabiilsema kasvuga eraisikute hoiused (+21,5%) ning vaatamata aasta alguse langusele hoogustus II kvartalis ka eraettevõtete deposiitide kasv (+9,7%). Eraisikute tähtajaliste hoiuste jäägi kasvu eelmiste aastate kõrgeimale tasemele³ võib vaadelda tasakaalustava faktorina varade tähtaegade pikenemisele. Samas suunas toimivad ka Hansapanga refinantseeritud võlakirjad, mis eelkõige võimaldaks pangal jooksvalt tagasi maksta grupi aeguvaid lühemaajalisi kohustusi ning alandada välisfinantseerimise hinda.

³ Tähtajalised ja säästuhoiused kasvasid aasta koondina 25%.

Omakapitali tulukus

Pangad teenisid II kvartalis kasumit 186 mln krooni, mis on 15% rohkem kui eelmise aasta samal perioodil; puhastulukuse languse tõttu kahanes paralleelselt omakapitali tulukus (vt tabel 5.1). Viimast toetas küll deposiitide kasv, mis polnud aga piisav kompenseerimaks tagasihoidlikku laenukasvu, langevaid intressimarginaale ja investeeringute väärtuse allahindlust. Lisaks ületas intressikulu kasvutempo intressitulu oma, pankade kohustuste kiire kasv on, vaatamata laenugevusest saadava intressitulu jätkuvale kasvule, suurendanud pankade intressikulusid.

Tabel 5.1. Pankade omakapitali tulukuse näitajaid

	31.03.98	30.06.98	30.09.98	31.12.98	31.03.99	30.06.99	30.09.99	31.12.99	31.03.00	30.06.00
Omakapitali kordaja	9,37	8,92	8,66	7,08	6,25	6,35	6,31	6,37	6,27	7,01
Omakapitali tulukus	6,78%	-6,67%	1,59%	-9,74%	2,04%	2,38%	2,13%	2,63%	3,24%	2,55%
Varade tulukus	0,72%	-0,75%	0,18%	-1,37%	0,33%	0,37%	0,34%	0,41%	0,52%	0,36%
Puhastulukus	15,16%	-25,49%	16,78%	-50,29%	10,43%	11,56%	12,12%	14,32%	18,76%	13,64%
Varade tootlikkus	4,78%	2,94%	1,09%	2,73%	3,13%	3,24%	2,79%	2,88%	2,75%	2,67%

Varade tootlikkuse järk-järgulist langust väljendasid teist kvartalit järjest varade struktuuris toimunud muutused: väheaktiivne laenugevus ja likviidsuspuhvrite säilimine. **Intressitulu** poolel kajastuvad täielikult muutused varade struktuuris, ehkki pangad on suutnud deposiitide abil küllaltki efektiivselt kompenseerida tulukuse langust võlakirjaturul⁴. **Intressikulu** kasvu põhjustas peamiselt kapitali ja nõudmiseni hoiuste jätkuvalt kõrge maksumus⁵. Pankade kapitali struktuuri optimeerimine aitab kaasatud laenuade maksumust alandada. Selle trendi jätkumist ning kulude langust võib oodata ka edaspidi.

Võimalusi intressitulu teenida väljendavad ka **hinnavahe (spread)** ja **puhas intressimarginaal (NIM)**. Mõlema 4%line langus II kvartalis toimus just varade alanenud intressitootluse tõttu, mida võimendas intressikulu kahe protsendipunktiline kasv. NIM on lisaks sellele kannatanud ka küll jõudsalt kasvava, kuid madala tulukusega instrumentidesse investeeritud tulubaasi tõttu.

Teises kvartalis mõjus **intressivälisele tulukusele** positiivselt teenustasutulu kasv ning negatiivselt pikaajaliste finantsinvesteeringute allahindlus 34 mln krooni võrra. Langes ka netokasum finantstehingutest.

Omakapitali kordaja kasv tulenevalt kohustuste kiirest kasvust võib samasuguste suundumuste korral oluliselt parandada omakapitali tulukust aasta lõikes, kuid hetkel ei sõltu see niivõrd finantsvõimendusest, kuivõrd pankade oskusest leida eelkõige uusi võimalusi varade tootlikumaks paigutamiseks.

Väärtpaberiturg

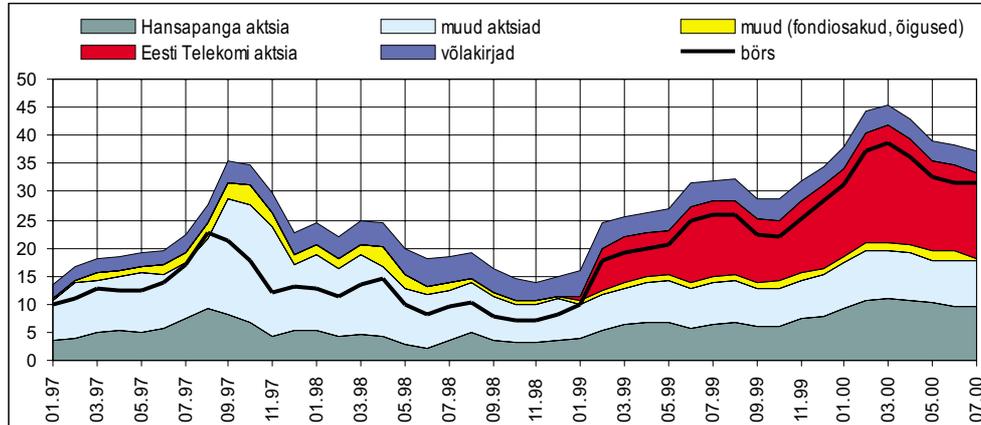
Aktsiaturg

Aktsiaturu arengus positiivseid märke sisaldanud käesoleva aasta esimesed kuud jäidki erandlikeks, sest järgnevatel kuudel on käive olnud oluliselt väiksem. Turu loidust ilmestab käibe enam kui kolmekordne vähenemine, seda eelkõige börsitehingute osas. Tallinna Väärtpaberibörsi põhinimekirja aktsiate hinnalanguse tulemusena alanes turu kapitalisatsioon

⁴ Keskmise intressitulu hoiustelt kasvas II kvartalis 1,3%lt 1,8%le, seevastu intressitulu väärtpaberitest langes 1,9%lt 1,7%le.

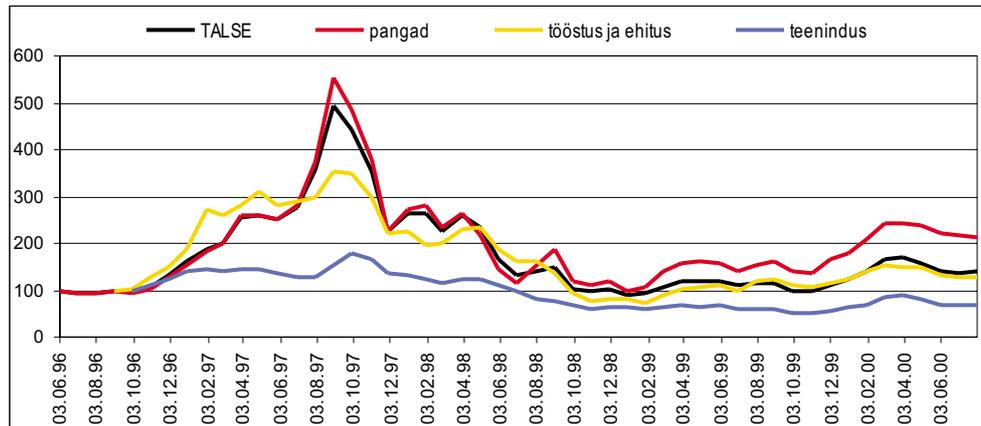
⁵ Intressikulu nõudmiseni hoiustele on pärast lühikest tõusu küll peatunud, kuid kapitali iseloomuga kirjete intressikulu osas toimus järsk tõus just II kvartalis, mil see kasvas 1,3%lt 2,1%le.

II kvartalis 6 miljardi krooni võrra – 39 miljardi kroonini (vt joonis 5.7). Ühelt poolt peegeldab see hindade langust enamikul Euroopa turgudel, teisalt välisinvestorite passiivset investeerimistaktikat Eestis. Selle taustal jätkub börsiettevõtete puhul strateegilise välisinvestori kaasamine ja aktsiate noteerimise lõpetamine börsil⁶, kusjuures aasta alguses täiendatud väärtpaberituru seadus peaks tagama väikeinvestorite huvide suurema kaitstuse ning soosima nende püsimist aktsiainvestorite nimistus.

Joonis 5.7. Väärtpaberituru kapitalisatsioon (mld kr)

Kõige enam langes teenindussektori aktsiate hind (–25%), seda peamiselt Eesti Telekom aktsia odavnemise tõttu. Tegemist oli suuresti järelreaktsiooniga aprillis-mais toimunud tehnoloogiasektori aktsiate odavnemisele, ehkki erinevalt teiste turgude tehnoloogiasektori aktsiate hinnamuutusest ei toimunud Eesti Telekom aktsia osas korrigeerimist. Kui börsi koondindeks TALSE kukkus II kvartali jooksul 20%, siis pankade aktsiate hind kõigest 11% ning suurem osa sellest langusest leidis aset mais (vt joonis 5.8).

Joonis 5.8. TALSE ja Tallinna Väärtpaberibörsil kaubeldavate aktsiate indeksid majandussektorite järgi (punkti)

Hinnataseme alanemisele vaatamata ei täheldatud välisinvestorite lahkumist Eesti aktsiaturult. Nende osa kogu turu kapitalisatsioonis püsib 70% tasemel. See peegeldab aasta alguses

⁶ 2000. aasta suvel teavitati börsi sellest, et Reval Hotelligrupp ja Optiva Pank on kaasanud strateegilise välisomaniku ja kavatsevad lõpetada ettevõtte aktsiate noteerimise börsil.

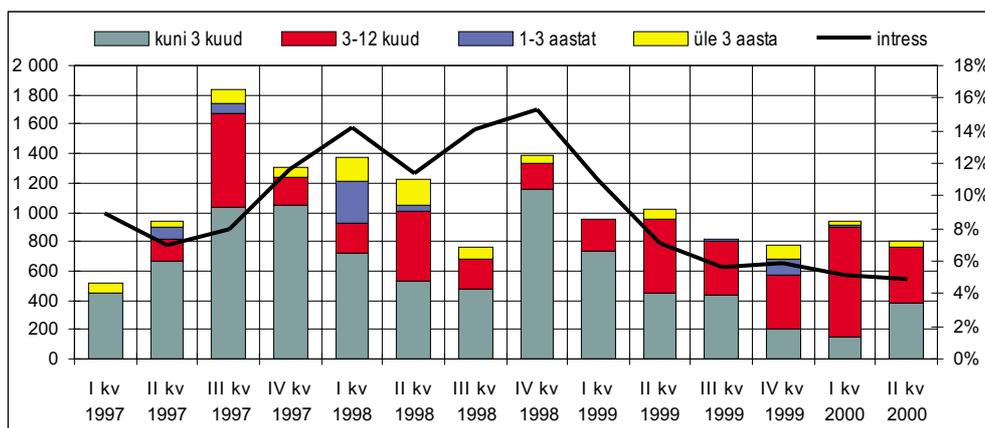
välisinvestorite poolt suurendatud positsioonide hoidmist, mis omakorda on avaldanud mõju turu aktiivsusele. Välisinvestorite jaotuses omab riigiti jätkuvalt juhtpositsiooni Rootsi (üle 50%), mis peegeldab SEBi ja *Swedbanki* osalusi suurtes pankades ning Telia osalust Eesti Telekomis. 15%list osalust omavad USA investorid põhiliselt GDRide⁷ vormis. Nii Suurbritannia kui ka Soome investorite puhul domineerivad “esinduskontode” investorid. Mainitud residentsusega ning Hollandi investoritel on igaühel 7%line osalus. Antud struktuur on püsinud sellisena alates eelmise aasta II kvartalist.

Võlakirjaturg

Võlakirjaturu institutsionaalses arengus oli terve rida huvitavaid sündmusi: veebruaris muutus avaliku emissiooni korraldamise reeglistik, emiteeriti esimesed kohalikule turule suunatud eurodes nomineeritud võlakirjad, turule tulid uued kohalikest ettevõtetest emitendid, toimus Eesti Telekomis avalik võlakirjaemissioon⁸. Vaatamata muutustele domineerivad turul jätkuvalt finantsinvestoritele suunatud kinnised emissioonid ning põhiemitentideks on üksikud suured kohalikud ettevõtted ja suuremad kohalikud omavalitsused ning mitteresidentsed krediidi- ja finantsasutused.

Juunis vähenes kohalike ettevõtete võlakirjade maht korraks 3,7 miljardi kroonini. Sellele vaatamata on põhilised emitendid leidnud teatud optimaalse võlakirjade mahu – keskmiselt 4 miljardit krooni, mida olemasolev turg suudab sellisel riski- ja hinnatasemel vastu võtta. Teisalt on mitmed kohalikud finantsinvestorid üha enam soetanud välisvõlakirju.

Teise kvartali jooksul toimunud võlakirjade emissiooni maht oli kolme viimase aasta üks pisemaid – 800 miljonit krooni (vt joonis 5.9). Antud muutus tuleneb põhiliselt tähtaegade pikenedisest viimase poole aasta jooksul ning seda eelkõige välisemitentide võlakirjade osas, sest neil puudub vajadus emiteeritud võlakirju nii tihti uutega asendada. Keskmise intressi marginaalne langus tuleneb aastase/pooleaastase tähtajaga emiteeritud võlakirjade intresside alanemisest. Seevastu on kuni 3kuuliste võlakirjade intress viimastel kuudel kasvanud, peegeldades TALIBORi viimase aja muutusi.

Joonis 5.9. Kvartali jooksul emiteeritud võlakirjad tähtaegade lõikes (mln kr, vasak telg) ja kroonivõlakirjade keskmine intress (parem telg)

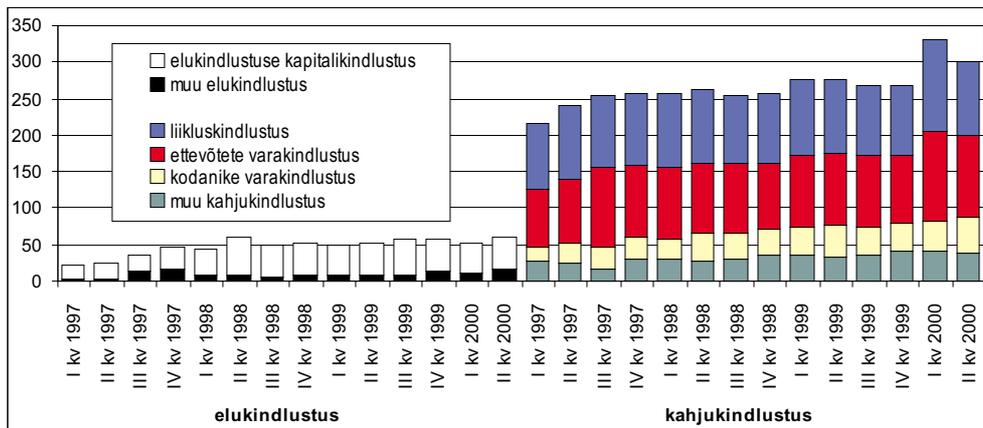
⁷ Global depositary receipt – aktsiat rahvusvahelistel turgudel esindav väärtipaber.

⁸ Seni oli avalikke emissioone teinud ainult Hüvitusfond.

Muud finantsvahendajad

Kindlustus

Kahjukindlustusseltsid kogusid esimesel poolaastal preemiaid 633 miljoni krooni väärtuses, mis on umbes 15% enam kui eelmise aasta samal perioodil (vt joonis 5.10). Kasvu allikaks olid administratiivselt suurendatud kohustusliku liikluskindlustuse preemiamaksed ja tänu laenuandmise aktiivsusele suurenenud juriidilise isiku varakindlustuse tehingud. Elukindlustuse preemiate mahu kasv oli märksa tagasihoidlikum – 9% (110 miljoni kroonini). See peaks osaliselt peegeldama eelmise aasta pankrottide tulemusel kasvanud usaldamatust kindlustusseltside suhtes ja suhteliselt kõrge tootlusega toodete kadumist kindlustusturul.

Joonis 5.10. Kindlustusseltside poolt kogutud brutopreemiat (mln kr)

Viimase aasta jooksul on valdavalt välisinvestoritele kuuluvad kahjukindlustusseltsid suurendanud oma turuosa 84%le, seda peamiselt kohalike seltside ülesostmise tulemusena. Seitsmest kahjukindlustusseltsist kolme võib liigitada kohalikuks, kuigi neil kõigil on välisosanikke. Elukindlustusturul ei ole sellist konsolideerimisprotsessi toimunud, alati on üks selts turul domineerinud. Käesoleval aastal lisandus ka uus turuosaline – Sampo-Elu. Kui pidada ka suurte pankade omanduses olevaid seltsi välisinvestoritele kuuluvaks, oleks mitteresidentide omanduses viis elukindlustusseltsi ja nende turuosa 97%.

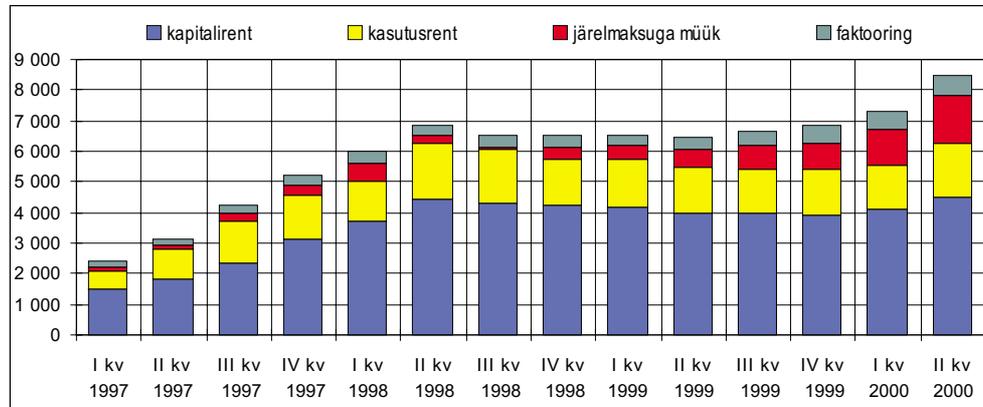
Märtsi lõpu seisuga kasvas elukindlustusseltside bilanss aasta jooksul 480 miljoni kroonini (+7%) ja kahjukindlustusseltside bilanss 1,3 miljardi kroonini (+3%). Positiivseks tuleks pidada võlakirjade ja tähtajaliste hoiuste tähtsuse kasvu investeerimisportfellis, kuna mittelikviidsete varade osa kindlustusseltside bilanssides on suhteliselt suur. Kahjukindlustusseltsid on parandanud kasumlikkust nii tänu kogutud preemiate kasvule kui ka tegevuskulude alandamisele. Elukindlustusseltsidest oli I kvartali tegevusel positiivne tulem ainult pankadele kuuluvatel seltsidel. Teised elukindlustusseltsid on teinud turule sisenemisel täiendavaid kulutusi, nii tegevuse käivitamisel kui ka pankrotistunud seltside portfelli ülevõtmisel kaasnevate ühekordsete kuludena.

Liising

Liisinguportfelli mahu suurenemine jätkus hoogsas tempos ka II kvartalis, **portfelli maht küündis 7,9 miljardi kroonini. Koos faktooringuga oli koondmaht 8,5 miljardit krooni ja aastakasv 32%**⁹ (vt joonis 5.11). Liisingutüüpides toimus põhikasv kapitalirendi ja järelmaksuga müügi

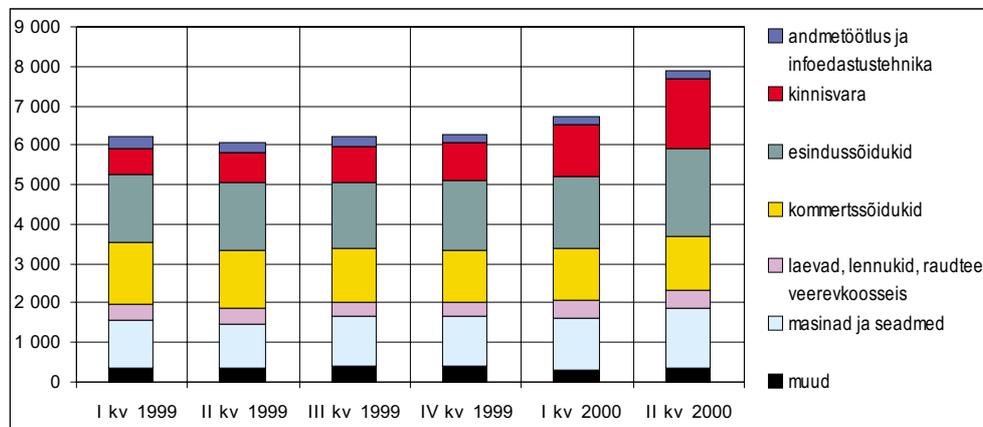
⁹ Teises kvartalis oli liisingu kasv 1,2 miljardit krooni ja faktooringu kasv 0,1 miljardit krooni.

osas, mida toetas kinnisvara- ja seadmete liising. Veidi väiksem oli kasv kasutusrendi osas – peamiselt sõiduautode liisinguna. Mitteresidentidele otse kuuluvate liisingühingute turuosa vähenes kvartaliga 2%.

Joonis 5.11. Liisingühingute portfelli maht ja koosseis (mln kr)

Traditsiooniliste liisinguobjektide – autode ja seadmete – liisimise suurenemine jätkus mõõdukas tempos, kuigi nad saavutasid kõigi aegade suurima mahu. Autode liisinguportfell suurenes aastaga 15% e 3,6 miljardi kroonini. Kiiret kasvu (aastakasv 140%) on näidanud kinnisvaraliising ning seda peamiselt ettevõtete osas, eraisikute kinnisvaraliisingu maht on muutunud tagasihoidlikult. Kinnisvaraliisingu portfell oli 1,7 miljardit krooni, mis iseloomustab peamiselt kinnisvaraarendusprojektide siirdumist pankade laenuportfelist liisinguportfelli (vt joonis 5.12). Majanduse ja väliskaubanduse elavnemist peegeldab kõigi aegade suurim faktoringuportfell (0,6 miljardit krooni).

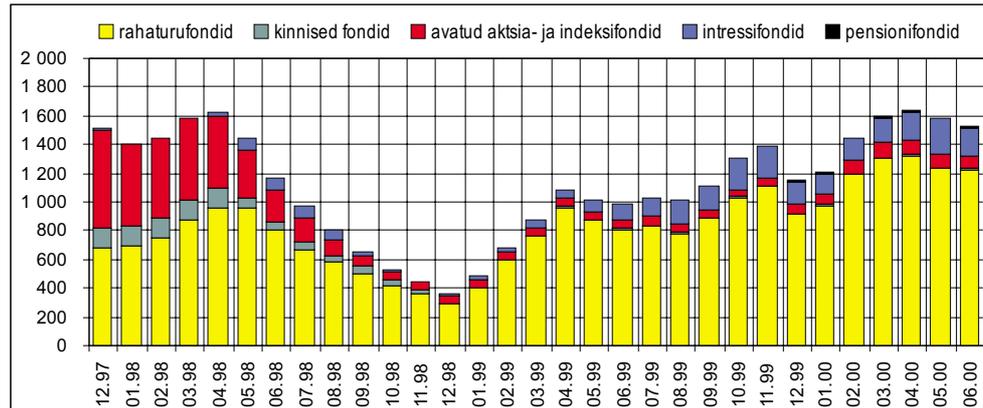
Joonis 5.12. Liisinguportfelli maht liisivate objektide lõikes (mln kr)

Majandussektoritest toimus suurem kasv tööstuses ning kinnisvara- ja äriteeninduses, teistes sektorites oli kasv tagasihoidlik. Kui pankade bilanssides on kinnisvara- ja äriteeninduse sektori laenude kvaliteet halvenenud, siis tõenäoliselt on pangagruppide jaoks tegemist ühe probleemsema sektoriga.

Omaette küsimus on liisinguportfelli kvaliteet, kuna viivislaenu osa selles on laenuportfelliga võrreldes suurem. Selle põhjuseks on probleemsete lepingute menetlemise erinev vorm ning teisalt madalamad nõuded lepingu sõlmimise kriteeriumide osas. Probleemaatilisust ilmestab asjaolu, et majanduskasvu tingimustes on laenuportfelli kvaliteet tõusnud, kuid sama ei saa öelda liisinguportfelli kohta. Teisalt võib see iseloomustada ka varjatud riskide suurenemist laenuportfellis.

Investeeringisfondid

Olulisi muutusi investeeringisfondide turul pole toimunud, koondmaht vähenes kvartaliga 80 miljoni krooni võrra, kuigi aprilli lõpuks kasvasid varad viimase kahe aasta kõrgeimale tasemele – 1,6 miljardi kroonini (vt joonis 5.13). Mahu langus toimus rahaturufondide ja vähemal määral ka aktsiafondide osas. Käesoleval aastal on lisandunud kaks fondi, mis alustasid tööd juba esimeses kvartalis, suurendades fondide arvu 15le. Olulisi muutusi intressi- ja rahaturufondide tootluses pole toimunud, esimeste puhul on see püsinud vahemikus 4–5% ja teistel 3–4%. Tänu aktsiahindade tõusule käesoleva aasta alguses on aktsiafondide aasta-tootlus püsinud positiivne.

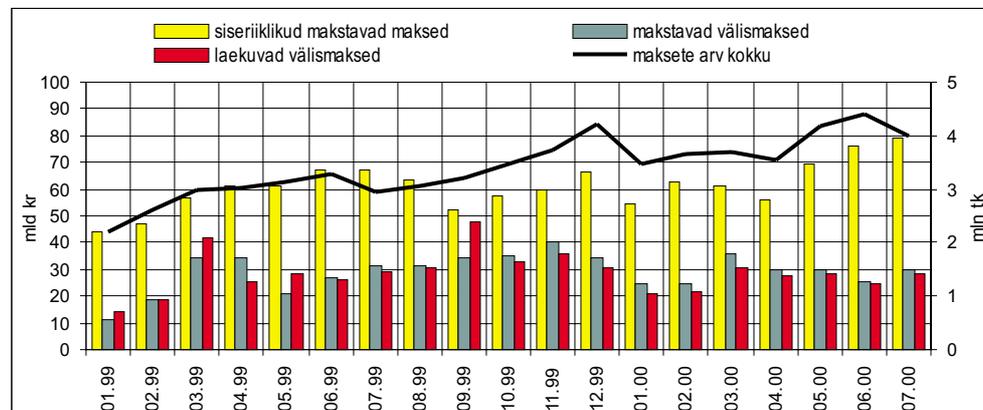

Joonis 5.13. Investeeringisfondide maht (mln kr)

Konkurentsi seisukohalt on toimunud mõned muutused investeeringisfondide teenuste osas. Eestis ainukese välispanga filiaal pakub alates II kvartalist Eesti investoritele võimalust lihtsamalt investeerida ka välismaistesse fondidesse. Tegemist on samasse pangagruppi kuuluva valitseva ühingu poolt hallatavate fondidega.

Maksesüsteem

Võrreldes 1999. a II kvartaliga kasvas 2000. a. II kvartalis maksete arv 26%, tõustes nelja miljoni tehinguni kuus. Maksete käive suurenes samal ajavahemikul üle 4%. Suurim muutus toimus siseriiklike maksete osas, mille käive suurenes ligi 6%. Makstavate välismaksete käive suurenes üle 4% ning laekuvate välismaksete käive üle 1% (vt joonis 5.14).

Joonis 5.14. Maksete käive liigiti (mld kr, vasak telg) ja maksete koguarv (mln tk, parem telg)

Selle aasta I kvartalis hoogustus konkurents klientuuri ülemeelitamiseks elektroonsete kanalite abil. Innovaatilise kampaania raames on suurpangad eelisarendanud ka uudeid elektroonilisi tootegruppe, eelkõige WAP-tehnoloogial põhinevaid pangatooteid. Teises kvartalis alustas Eesti ainuke välispanga filiaal ka internetipanga teenuste pakkumist. Samuti uuendasid kohalikud suurpangad oma internetipankasid, hakates Internetis lisaks traditsioonilistele pangateenustele pakkuma mitmeid muid teenuseid (liikluskindlustuse sõlmimine, telefoni- ja elektriarvetega tutvumine, e-kommertsteenuste pakkumine jms).

Kampaaniate tulemused on mõjutanud ka maksete struktuuri: elektroonsetest makseviisidest suurenes enim internetipanga maksekorralduste ja kaardimaksete osa, vastavalt 9,5%lt 14,5%le ja 25%lt ligi 29%le. Jätkuvalt väheneb paberil maksekorralduste kasutamine. Kui 1999. a II kvartalis oli paberil maksekorraldusi ligi 19%, siis 2000. a II kvartalis 10%.